

Etikken på Arbejde

Klinisk Etisk Komite

PERNILLE HERMANN

OVERLÆGE, ENDOKRINOLOGISK AFDELING, OUH

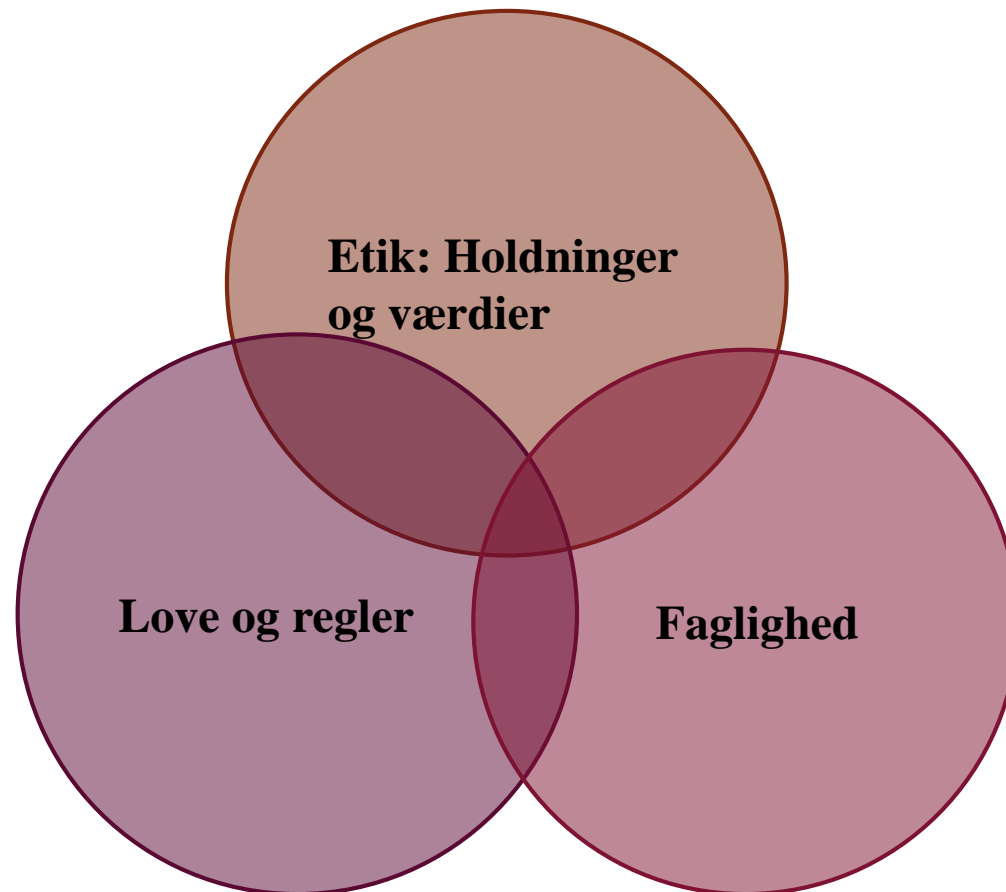
FORMAND FOR KEK

Etik i det daglige kliniske arbejde

- ▶ Skal gamle hr Hansen, der nu er så svækket af sin demens, at han sover det meste af tiden og ikke får nok at drikke have en sonde ? Hustruen er bekymret for, at han tørster
- ▶ Skal jeg give kønshormoner til en voksen syndrom patient, der har nedsat hypofysefunktion, og er udviklingshæmmet med mental alder sv t 1-2 år
- ▶ De pårørende og en ældre patient har vidt forskellige opfattelser af hvad, der er godt for patienten. Hvem skal jeg følge ?
- ▶ Hvis pt forbyder mig at tale med de pårørende og det er i klar modstrid med vedkommendes interesser, hvad gør jeg så ?

Elementer i den etiske diskussion

Eksempler på etiske værdier i Sundhedsvæsenet

- ▶ Autonomi
- ▶ Ikke skade-volden
- ▶ At gøre det gode
- ▶ Retfærdighed

- ▶ Værdighed
- ▶ Integritet
- ▶ Ansvaret for det svage menneske

Sundhedsretlige grundprincipper

Ud over Autonomi

- ▶ Værdighedsprincippet
 - ▶ Det enkelte menneskes iboende værdighed skal respekteres
- ▶ Integritet
 - ▶ Det enkelte menneskes fysiske og psykiske urørlighedszone skal respekteres

Hvordan kan KEK hjælpe ?

Det er vi (stadig) ved at finde ud af 😊

Historik

- ▶ 1970'erne
- ▶ KEK blev dannet i USA som et krav fra Joint Kommission
- ▶ Forud gik diskussioner om hvorvidt etiske spørgsmål om liv og død skulle afgøres i retssale eller på hospitaler
 - ▶ Karen Quinlan sagen

I Danmark

- ▶ 2007 Lægeforeningen beslutter sammen med Dansk Sygeplejeråd at arbejde for etablering Klinisk Etiske Komiteer
 - ▶ Afslag på at etablere forsøgsordning
- ▶ Frederiksberg hospital havde allerede etableret en KEK som led i akkreditering (Joint Commission)
- ▶ 2009 etablering af KEK i Psykiatrien Region Syddanmark
- ▶ 2011 Regionsrådet i Region Syddanmark vedtager at etablere KEKs på alle regionens Somatiske Hospitaler
- ▶ Lignende proces i andre regioner

Anbefalet KEK tilgang

- ▶ **Arbejdsgruppe anbefalede : Praksis-filosofisk tilgang**
 - ▶ 'en medicinsk etik, som har den sammensatte og konfliktfyldte samfundsmæssige virkelighed som udgangspunkt'
 - ▶ Positioner, værdier og interesser udtrykkes og forhandles og konflikter medieres
 - ▶ **CASEN er udgangspunktet**
 - ▶ Ligesom i den interne medicin, hvor patienterne typisk har mange konkurrerende lidelser og man ikke blot kan slå op i en retningslinie, men må prioritere og tilpasse behandlingen til pt's samlede situation

OuHs KEK kommissorium

- ▶ Klinisk etisk komité på OUH skal være et forum, der kan støtte ansatte på OUH ved at rådgive og assistere ledere og medarbejdere med håndtering af etiske udfordringer og dilemmaer i forbindelse med udførelse af sundhedsfaglige opgaver på OUH.

MEDARBEJDERNES KOMITÉ

OUHs KEK Opgaver

- **At drøfte etiske udfordringer og dilemmaer i forbindelse med undersøgelse, diagnostik, behandling og pleje samt genoptræning og forebyggelse på OUH.**
- **At medvirke til at sikre en grundig og systematisk håndtering af etiske problemstillinger.**
- **At udtale sig principielt om etiske problemstillinger, som enten indbringes for den klinisk etiske komité af OUH-ansatte, eller som komitéen selv tager op.**
- **At bidrage til at videreudvikle hospitalets etiske kompetencer.**
- **At skabe synlighed omkring komitéens virke og sikre, at den viden, som komitéen opbygger, kan udbredes til gavn for alle sygehusene i Region Syddanmark.**

KEK struktur

12 medlemmer

- ▶ Læger
- ▶ Sygeplejersker
- ▶ Fysioterapeut
- ▶ Præst
- ▶ Jurist
- ▶ Patientrepræsentant
- ▶ Direktør

mødestruktur

- ▶ 4 årlige møder
- ▶ Personale kan indsende konkrete cases til vurderinger

Fyraftensmøder med afdelinger (2 timer)

Oplæg om KEK og analysemodel

Tværfagligt gruppearbejde om egne cases

Undervisning på morgenmøder (monofaglige)

Analysemodel - oprindelig

- **Fase I: Grundlag**
- **Fase II: Ethiske perspektiver og konklusion**
 - Pligtetiske
 - Nytteetiske
 - Nærhedsetiske
- **Fase III: Anbefaling**
 - Perspektivering
- **Fase IV: Tilbage melding og kommunikation**

Nyttevirkning ?

- ▶ Efterspørgslen efter anbefalinger vedrørende dilemmaer, som udspillede sig måneder tilbage har ikke været stor
 - ▶ Overraskende ?

Omstrukturering

- ▶ Større vægt på at udbrede den etiske refleksion
- ▶ Invitere sagsfremlæggerne ind til møderne
- ▶ Ændre analysemodel – udelade anbefalinger, men blot belyse alle argumenter for og imod foreslåede handlinger
- ▶ Række (endnu mere) ud til afdelingerne

Konklusion

- ▶ Vi tror stadig på konceptet
 - ▶ Behovet er til stede
 - ▶ Interessen er stor
- ▶ Der skal fortsat arbejdes med form og indhold
- ▶ Filosofi-faglig assistance modtages med tak
- ▶ Vi er en gruppe med stor indsigt i hvor skoen trykker

Vi glæder os til samarbejdet

